

ATRAKCYJNA REJSU - PAMIĄTKA II WOJNY ŚWIATOWEJ - BUNKROWIEC, CZYLI STATEK ZBUDOWANY Z BETONU

kompetentny przewodnik, który szczegółowo opowiadał o wszystkim co udało nam się zobaczyć. Trzy godziny obcowania z naturą i efekt w postaci setki zdjęć. Materiał na interesującą wystawę.

Konferencja ze wszech miar udana. Atmosfera sympatyczna, naukowo inspirująca. Dziękując organizatorom, Wydziałowi Nauk Przyrodniczych US życzymy dalszych owocnych lat.

Tekst i fot. Krystyna Walińska

> WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

> OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA „Człowiek z chorobą alzheimera w rodzinie i w środowisku lokalnym”

16 września 2010 r. odbyła się w murach Uniwersytetu Zielonogórskiego Ogólnopolska Konferencja Naukowa **Człowiek z chorobą Alzheimera w rodzinie i w środowisku lokalnym**, która została zorganizowana przez pracowników Zakładu Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej Uniwersytetu Zielonogórskiego¹ i Lubuskie Stowarzyszenie Wsparcia Opiekunów i Osób Dotkniętych Chorobą Alzheimera².

Honorowy Patronat nad Konferencją objęli: Marszałek Województwa Lubuskiego Marcin Jabłoński, Prezydent Miasta Zielona Góra Janusz Kubicki, JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski, Polskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera. Patronat medialny nad Konferencją sprawowali: Gazeta Lubuska i Telewizja Odra. Konferencja została zrealizowana dzięki pomocy finansowej Miasta Zielona Góra. Partnerami wspierającymi organizatorów Konferencji były firmy Novartis i Biofarm.

Konferencja wpisana się w ramy obchodów przypadającego na 21 września Światowego Dnia Choroby Alzheimera, który w tym roku obchodzony był pod hasłem: *Demencja - czas działać*. W tym Dniu osoby z chorobą Alzheimera, ich opiekunowie i pomagające im organizacje alzheimerskie w ponad 80 krajach szczególnie głośno wołają o zainteresowanie się problemami osób dotkniętych tą postępującą i nieuleczalną chorobą oraz ich rodzin. Jednoczą się, by obalać mity na temat choroby Alzheimera poprzez popularyzację wiedzy o problemach starzejącego

się społeczeństwa, promowanie dobrych praktyk i wzorów w zakresie działań na rzecz osób chorych i ich rodzin, budowanie efektywnych systemów wsparcia osób chorych i ich rodzin na bazie sprawdzonych doświadczeń.

Są to bardzo istotne kwestie z uwagi na specyfikę samej choroby, jej konsekwencje (nie tylko dla osoby chorej ale przede wszystkim dla najbliższego jej otoczenia: rodziny oraz przyjaciół, znajomych) a także skalę problemu w wymiarze społecznym.

Fakty mówią same za siebie: „na świecie prawie 36 mln ludzi cierpi z powodu otępienia; do 2025 r. liczba ta podwoi się, a w 2050 r. wyniesie 115 mln; choroba Alzheimera jest najczęstszą przyczyną otępienia; (...) na świecie na

chorobę Alzheimera cierpi ponad 16 milionów ludzi; (...) szacuje się, że w Polsce na chorobę Alzheimera cierpi około 250 000 osób; ocenia się, że tylko około 30% chorych uzyskało diagnozę; choroba Alzheimera jest nadal nieuleczalna, lecz można leczyć jej objawy; poza leczeniem, chorym trzeba zapewnić stałą opiekę” (Bliżej Alzheimera 2010 nr 2, s.3).

Ranga problemu sprawiła, że w krajach Unii Europejskiej od 2008 r. obowiązuje deklaracja 080/2008 Parlamentu Europejskiego o uczynieniu choroby Alzheimera priorytetem polityki zdrowotnej. W odpowiedzi na tę deklarację, w wielu krajach członkowskich UE powstają narodowe plany/strategie alzheimerowskie. Polska nie ma niestety - miejmy nadzieję, że tylko na tę chwilę - takiej strategii. Strategii, która prowokować będzie podejmowanie działań mających na celu poprawę komfortu życia osób z chorobą Alzheimera i ich opiekunów. „Osoby, których choroba pozbawiła najcenniejszych dla człowieka zdolności, powinny żyć w godnych warunkach. Ci, którzy opiekują się nimi, powinni otrzymywać wsparcie, aby w imię tej opieki nie musieli poświęcać własnego życia fizycznego i psychicznego” (ulotka reklamująca Światowy Dzień Choroby Alzheimera).

Jedną z takich inicjatyw jest organizowanie spotkań tych, którym na sercu leży los osób z chorobą Alzheimera. To dzięki wieloletniej współpracy zainicjowanej przez dr Agnieszkę Nowicką i mgr Wiolettę Baziuk odbywają się seminaria. W tym roku po raz pierwszy spotkanie nabrąło charakteru konferencji ogólnopolskiej, na którą zaproszeni zostali przedstawiciele środowiska medycznego (neurologi, psychiatry, geriatry, lekarze podstawowej opieki medycznej, rehabilitanci), pedagodzy, psychologowie, terapeuci zajęciowi, pracownicy socjalni, opiekunowie osób chorych, przedstawiciele stowarzyszeń alzheimerowskich oraz wszyscy zainteresowani problematyką choroby Alzheimera.

Uznano, że zorganizowanie ogólnopolskiej konferencji naukowej poświęconej problematyce choroby Alzheimera będzie cenną inicjatywą, odpowiadającą na zapotrzebowanie społeczne.

Zebranie w jednym czasie i miejscu przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych, często wysokiej klasy specjalistów, teoretyków i praktyków, którym bliska jest problematyka tej choroby niewątpliwie przyczyniło się do popularyzacji wiedzy na temat etiologii, symptomów, nowoczesnych metod diagnozowania oraz rehabilitacji osób z chorobą Alzheimera. Ważne dla uczestniczących w Konferencji członków stowarzyszeń alzheimerowskich oraz innych osób, których bliscy cierpią na tę postać otępienia, było wielokrotne usłyszenie z ust autorytetów, że schorzenia nie można wyleczyć, ale opracowano farmaceutyki oraz metody rehabilitacji, które - jeśli zostaną wcześniej zastosowane - pozwalają wydłużyć czas dobrego funkcjonowania pacjenta, stabilizując objawy i dolegliwości. To dało wiarę i wzmocniło nadzieję obecnym. Cenne dla tych osób było także uzyskanie informacji związanych z możliwością uzyskania przez nich w środowisku lokalnym pomocy w procesie sprawowania długotrwałej i wyczerpującej opieki nad chorym.

Konferencja stanowiła także okazję do zaprezentowania osiągnięć naszego regionu w zakresie leczenia osób dotkniętych chorobami otępiennymi oraz innowacyjnych rozwiązań stosowanych w procesie rehabilita-

cji i opieki nad osobami dotkniętymi chorobą Alzheimera.

Licznie zgromadzeni uczestnicy Konferencji, niejednokrotnie przybyli z odległych rejonów kraju, zostali bardzo serdecznie powitani w Zielonej Górze. Uroczystego otwarcia Konferencji (wzbogaconego refleksją na temat istotności podejmowanej problematyki konferencyjnej, znaczenia Uczelni w krzewieniu wiedzy, roli marzeń w dokonywaniu zmian rzeczywistości) dokonali: Prorektor ds. Studenckich - prof. UZ, dr hab. Longin Rybiński, Kierownik Zakładu Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej - prof. UZ, dr hab. Grażyna Miłkowska, Prezes Lubuskiego Stowarzyszenia Wsparcia Opiekunów i Osób Dotkniętych Chorobą Alzheimera - mgr Jolanta Danielak.

Bogaty program konferencji został zrealizowany. W sesji plenarnej, której moderatorami byli Prof. dr hab. n. med. Andrzej Potemkowski i Prof. dr hab. Józef Binnebesel, wysłuchano wykładów:

1. *Choroba Alzheimera - jedno schorzenie, wiele zadań dla wszystkich*,
prof. dr hab. n. med. Andrzej Potemkowski, Uniwersytet Szczeciński.
2. *Choroba Alzheimera jako problem medyczny*, prof. dr hab. n. med. Jerzy Leszek, Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.
3. *Sytuacja osób dotkniętych chorobą Alzheimera i ich opiekunów w Polsce*,
mgr Alicja Sadowska, Prezes Polskiego Stowarzyszenia Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera.
4. *Relacyjny aspekt przeżywania żałoby w kontekście kryzysów rodzinnych*,
prof. dr hab. Józef Binnebesel, Wyższa Szkoła Edukacji Zdrowotnej i Nauk Społecznych w Łodzi.
5. *Potrzeby i oczekiwania rodziny wobec personelu medycznego*,
dr Bogusław Stelcer, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu.

Po zakończeniu sesji plenarnej, w czasie przerwy cateringowej, toczyły się ożywione dyskusje, uczestnicy wymieniali swe doświadczenia i co także jest cenne nawiązywali „kontakty” mogące w przyszłości zaowocować współpracą. Dużym zainteresowaniem cieszyła się także wystawa prac wykonanych przez osoby dotknięte chorobą Alzheimera z Domu Dziennego Pobytu „Nestoria” w Zielonej Górze.

Po przerwie uczestnicy przystąpili do dalszej części obrad. Tematyka obrad tym razem skupiała się wokół dwóch zasadniczych obszarów tematycznych:

1. Diagnozowanie, leczenie i pozafarmakologiczne formy terapii osób z chorobą Alzheimera
 - a) *Leczenie pacjenta z chorobą Alzheimera - studium przypadku*,
prof. dr hab. n. med. Andrzej Potemkowski, Uniwersytet Szczeciński,
 - b) *Zaburzenia zachowania w przebiegu choroby Alzheimera - wyzwanie dla opiekunów i systemu opieki długoterminowej. Sprawozdanie ze spotkania przedstawicieli krajów UE 2009*, dr n. med. Katarzyna Broczek, Klinika Geriatrii Warszawski Uniwersytet Medyczny,
 - c) *Przyczyny hospitalizacji kobiet z zespołem otępiennym w oddziale psychogeriatrycznym*, lic. Edyta Głowacka, Mazowieckie Specjalistyczne Cen-

- d) *Rola Ośrodka Alzheimerowskiego w Ścinawie w systemie opieki zdrowotnej*, Lekarz neurolog Marzena Zboch, Ośrodek Alzheimerowski w Ścinawie,
- e) *Zadania Samorządu realizowane przez CUO w Zielonej Górze odpowiedzią na rosnące potrzeby starzejącego się społeczeństwa*, mgr Elżbieta Sochacka, Dyrektor Centrum Usług Opiekuńczych w Zielonej Górze,
- f) *Pozafarmakologiczne metody terapii wykorzystywane w pracy z osobami dotkniętymi chorobą Alzheimera w DDP „Nestoria” w Zielonej Górze*,

mgr Wioletta Baziuk, mgr Józef Kozanowski, Dom Dziennego Pobytu „Nestoria” w Zielonej Górze, Lubuskie Stowarzyszenie Wsparcia Opiekunów i Osób Dotkniętych Chorobą Alzheimerą,

2. Opieka nad osobami dotkniętymi chorobą Alzheimerą w rodzinie i środowisku lokalnym

- a) *Wpływ choroby Alzheimerą na funkcjonowanie rodziny*,
dr Ewa Janion, Uniwersytet Zielonogórski,
- b) *Kryzysy w rodzinach opiekujących się osobami z chorobą Alzheimerą*,
dr n. med. Wioletta Giemza-Urbanowicz, Uniwersytet Zielonogórski,
- c) *Rola i problemy opiekuna osoby chorej na chorobę Alzheimerą*,
Maria Woźny, Podkarpackie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimerą,
- d) *Opieka nad osobą z chorobą Alzheimerą w percepcji opiekuna rodzinnego*,
lic. Róża Krawczak, Przedszkole w Rudnej, „Pomocna dłoń” w Ścinawie,
- e) *Organizacja opieki nad osobami dotkniętymi chorobą Alzheimerą w Polsce*,
dr Agnieszka Nowicka, Uniwersytet Zielonogórski,
- f) *Możliwości badania jakości życia osób z chorobą Alzheimerą i ich rodzin*,
dr Jolanta Lipińska-Lokś, Uniwersytet Zielonogórski.

Znaczenie podejmowanej problematyki i jej wymiar emocjonalny sprawiły, że podczas Konferencji miał miejsce swoisty panel dyskusyjny wokół doświadczeń opiekunów rodzinnych związanych z opieką nad osobą dotkniętą chorobą Alzheimerą.

Dyskusjom nie było końca i tylko czynnik czasowy zdecydował o podsumowaniu obrad i zakończeniu konferencji. W opinii organizatorów Konferencję należy uznać za udaną, co także potwierdziły liczne głosy uczestników, którzy żywią głęboką nadzieję na ponowne spotkanie o charakterze teoretyczno-praktycznym. Spotkanie tak ważne, jak to (...) **abyśmy wszyscy uwierzyli, że osoby dotknięte chorobą Alzheimerą mimo swej choroby, nadal posiadają liczne umiejętności, lecz aby one nie zanikły, trzeba je wzmacniać i w ten sposób pozwolić tym ludziom aktywnie uczestniczyć w życiu. Pomimo tego, że wyleczenie jest równie mało możliwe jak i powstrzymanie postępu choroby, to przy stosowanych obecnie lekach możliwe jest jej spowolnienie. Kontynuując opiekę, nawet przy niemożności kontaktu i wyleczenia - chronimy godność człowieka i jego niezbywalne prawo do życia!** (www.alzheimer.zgora.pl).

Jolanta Lipińska-Lokś

PRZYPISY:

¹ Prof. UZ, dr hab. Grażyna Miłkowska - przewodnicząca komitetu organizacyjnego, dr Agnieszka Nowicka - sekretarz konferencji (wraz z mgr Wiolettą Baziuk - sekretarz Lubuskiego Stowarzyszenia Wsparcia Opiekunów i Osób Dotkniętych Chorobą Alzheimerą, kierownik ds. Domu Dziennego Pobytu „Nestoria” w Zielonej Górze), dr Ewa Janion, dr Jolanta Lipińska - Lokś, dr Jarosław Bąbka - członkowie komitetu organizacyjnego;

W skład komitetu naukowego weszli: dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ w Zielonej Górze, dr hab. Jacek Bleszyński, prof. UMK w Toruniu, dr hab. Józef Binnebesel, prof. WSEZ w Łodzi, dr hab. Andrzej Potemkowski, prof. nauk medycznych Uniwersytetu

Szczecińskiego, dr hab. Jerzy Leszek, prof. Akademii Medycznej we Wrocławiu;

² Lubuskie Stowarzyszenie Wsparcia Opiekunów i Osób Dotkniętych Chorobą Alzheimerą funkcjonuje od września 2006r. Jest to pozarządowa organizacja typu non-profit. Zadaniem realizowanym przez Stowarzyszenie jest popularyzacja wiedzy na temat choroby Alzheimerą, jej patomechanizmów, uwarunkowań, procesów leczenia i wdrażania terapii pozafarmakologicznej. Podstawowym natomiast celem Stowarzyszenia jest niesienie możliwie wszechstronnej pomocy i wsparcia opiekunom i osobom dotkniętym chorobą Alzheimerą. Cel ten realizowany jest między innymi poprzez współprowadzenie oddziału wsparcia w Domu Dziennego Pobytu „Nestoria” (os. Pomorskie 28 65 - 548 Zielona Góra), który jest jedyną tego typu placówką w Zielonej Górze, gdzie osoby dotknięte chorobą Alzheimerą mogą nadal aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym i cieszyć się radością dnia codziennego. Funkcjonuje tu także Grupa Wsparcia. Spotkania Grupy realizowane poprzez pracę fachowców z jej uczestnikami są formą pomocy dla opiekunów osób dotkniętych chorobą Alzheimerą. Celem spotkań jest wymiana doświadczeń służąca skutecznemu rozwiązywaniu różnorodnych problemów, a także nabywaniu potrzebnej wiedzy dotyczącej opieki nad chorym. Jest to również swoista grupa terapeutyczna. Stowarzyszenie pełni również funkcję centrum wsparcia, edukacji i informacji, służąc najlepiej jak potrafi lokalnej społeczności (www.alzheimer.zgora.pl).

> **Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Ontogeneza i promocja zdrowia w aspekcie medycyny, antropologii i wychowania fizycznego***

Z inicjatywy kierownictwa Katedry Wychowania Fizycznego Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego 20-21.09.2010 r. odbyła się konferencja naukowa pod auspicjami JM Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego, International Association of Sport Kinetics oraz przy współudziale Polskiego Towarzystwa Antropologicznego, Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Drzonkowie i Wydziału Nauk Biologicznych UZ.

Celem konferencji była wymiana poglądów i doświadczeń między specjalistami, promowanie kadr naukowych, upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki wśród pracowników i studentów, działanie na rzecz społeczności lokalnej i regionalnej, a także ukazanie dorobku w 10-letniej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej pracowników Katedry Wychowania Fizycznego UZ.

Uczestnikami konferencji byli pracownicy naukowscy ośrodków akademickich w Polsce (Warszawa, Kraków, Łódź, Poznań, Wrocław, Kielce, Częstochowa, Szczecin, Olsztyn, Słupsk, Radom) oraz z Czech (Otomuniec), Rosji (Moskwa) i Białorusi (Brześć) zajmujący się antropologią ontogenetyczną, promocją zdrowia i sportem.

Główne obszary tematyczne konferencji obejmowały:

1. Uwarukowania rozwoju biologicznego i motorycznego w różnych okresach ontogenezy.
2. Humanistyczno-społeczne problemy wychowania fizycznego.
3. Aspekty fizjologiczne i morfologiczne aktywności ruchowej i sportu.
4. Aspekty medyczne i paleologiczne w różnych okresach ontogenezy człowieka.

5. Interdyscyplinarne problemy kultury fizycznej i sportu.

Komitet honorowy konferencji reprezentowali: prof. Leonard Szymański i prof. Andrzej Malinowski.

Komitet naukowy konferencji reprezentowali:

- > prof. Józef Tatarczuk (przewodniczący),
- > prof. Włodzimierz Starosta (wiceprzewodniczący),
- > prof. Maria Kaczmarek (wiceprzewodnicząca),
- > prof. Ryszard Asienkiewicz (wiceprzewodniczący).

W skład komitetu organizacyjnego konferencji wchodził: dr Ewa Skorupka (sekretarz konferencji), dr Grażyna Biczysko, dr Michał Bajdziński, dr Andrzej Mroczkowski, dr Andrzej Mroczkowski, dr Marek Rokita, dr Artur Wandycz i mgr Paweł Kowalski.

Uczestników i gości konferencji uroczyste powitał przewodniczący komitetu naukowego prof. Józef Tatarczuk, a otwarcia konferencji dokonał JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski.

W wystąpieniu, Prezydent International Association of Sport Kinetics prof. Włodzimierz Starosta uroczyste wręczył honorowe członkostwo IASK prof. Józefowi Tatarczukowi oraz członkostwo Międzynarodowego Towarzystwa Motoryki Sportowej prof. Ryszardowi Asienkiewiczowi, doc. Anatolowi Gierasewiczowi (Dziekanowi Wydziału Pedagogicznego Państwowego Uniwersytetu w Brześciu) i doc. Alicji Danilenko (pracownikowi naukowemu Uniwersytetu w Brześciu).

Kierownik KWF prof. UZ Ryszard Asienkiewicz przedstawił historię powołania Katedry, usytuowanie w strukturze Uczelni, skład osobowy pracowników, główne kierunki badań naukowych i prac rozwojowych realizowanych w jednostce, osiągnięcia zespołu i priorytety związane z rozwojem kierunku Wychowanie fizyczne.

Spotkanie było również okazją do podziękowania współtwórców Katedry-pierwszemu kierownikowi prof. Leonardowi Szymańskiemu, który w pierwszych latach działalności KWF tworzył zespół naukowo-dydaktyczny, nawiązywał współpracę naukową z ośrodkami akademickimi w Polsce i poza granicami, wspierał doktorów do uzyskania habilitacji, zabezpieczał obiekty sportowe, a także pozyskiwał przychylność władz miasta. Z tworzeniem i działalnością Katedry od pierwszych lat jej funkcjonowania zaangażowany był prof. Józef Tatarczuk, który kontynuował zamierzenia poprzedniego kierownika w latach 2002-2009 oraz rozwijał dalszą współpracę naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Z działalnością KWF we wszystkich jej obszarach związany był prof. Andrzej Malinowski, inicjator wieloaspektowych badań auksologicznych dzieci i młodzieży Ziemi Lubuskiej, których pokłosiem były liczne monografie. Adresatami podziękowań za wspieranie inicjatyw i rozwój Katedry w zakresie naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym był Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski, dziekan Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu prof. Zbigniew Izdebski, Prezydent i Zastępca Prezydenta Miasta Zielona Góra oraz poseł RP inż. Bogusław Wontor.

Sesję plenarną konferencji otworzył prof. Andrzej Malinowski referatem *Rasowe i etniczne problemy w międzywojennej antropologii polskiej*. Kolejne wystąpienia zaprezentowali prof. Włodzimierz Starosta „Znaczenie niezbędnej porcji aktywności ruchowej człowieka dla jego zdrowia i komfortu życia” oraz prof. Elena Godina

Secular Trends in Russian Populations: Past, Present and Future.

Podczas konferencji zaprezentowano 85 prac (w tym 60 referatów i 25 plakatów). W przerwie między sesjami odbył się pokaz akrobatycznego tańca (rock and roll) brązowych medalistów Mistrzostw Europy Seniorów, studentów wychowania fizycznego UZ Anny Miadzielec i Jacka Tarczyło.

Po zakończonych obradach, organizatorzy konferencji zaprosili uczestników na wspólny spacer po starówce Zielonej Góry, a następnie na kolację do palmiarni.

Ryszard Asienkiewicz

PROF. JOZEF TATARCZUK PO OTRZYMANIU HONOROWEGO CZŁONKOSTWA IASK, Z LEWEJ PRZEZYDENT IASK PROF. WLODZIMIERZ STAROSTA

PIERWSZY KIEROWNIK KWF PROF. LEONARD SZYMAŃSKI, Z PRAWEJ STRONY SEKRETARZ KONFERENCJI DR EWA SKORUPKA

PROF. ANDRZEJ MALINOWSKI